

MAGYAR KERESKEDELMI ÉS
VENDÉGLÁTÓIPARI MÚZEUM

HUNGARIAN MUSEUM OF TRADE AND TOURISM

Zene
Film
irodalom
kultea

Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága

Budapest, 1085
Gyulai Pál utca 13

Postcím: 1388
Budapest, Pf. 82.

Dátum: Budapest, 2017. 03.10

Ikt.sz.: 186/1/III-18/2017

Elősz.:

Hiv.sz.:

Melléklet:

Ügyintézőjük:

Ügyintézőnk: Török Róbert

Tárgy: szakmai beszámoló

Pályázati azonosító: 204188/00443

***Kérjük, hogy válaszukban hivatkozzanak
iktatószámunkra, ügyintézőnkre!***

Szakmai beszámoló az MKVM 50 évkönyv megjelentetéséről

Múzeumunk utoljára 1982-ben adott ki évkönyvet, ezt korábban még két kötet előzte meg 1976-ban és 1970-ben. Szakmai tudományos tevékenységünk egy nagy elmaradását pótoltuk az MKVM 50 jubileumi évkönyvének megjelentetésével, amelyet részben az NKA támogatásából részben saját múzeumi forrásból finanszíroztunk. Terveink szerint a jövőben szeretnénk rendszeresen megjelentetni évkönyvet.

Az MKVM 50 évkönyv kiadását már évek óta terveztük, de sajnos nem volt anyagi forrásunk kiadására. Az előkészületek, az egyes tanulmányok megírása, készülve az évfordulóra, már korábban megtörtént. Múzeumunk 2016-2017-ben ünnepli fennállásának **50. évfordulóját**, amely kitűnő lehetőség volt arra, hogy ismét egy színvonalas, de tartalmában modern évkönyvvel jelentkezünk. A múzeum falai között nem csak ismeretátadási, hanem tudományos kutatói tevékenység is zajlik, így úgy gondoltuk, hogy az MKVM évfordulójának méltó képen való megünneplésének egy reprezentatív évkönyv is része lehet.

Mivel utolsó ilyen jellegű kiadványunk 34 éve jelent meg, ezért jelen kötetet **nem csupán tanulmánykötetnek** szántuk, hanem igyekeztünk az évkönyv révén a múzeum belső életébe, kiállításainak történetébe, kulturális programjainkba és a gyűjteményekben folyó szakmai munkába is egy rövid betekintést adni. Azaz a megszületett munka egyfajta kortárs kézikönyv jelenlegi múzeumunkról, amelyben a kutatók, a gyűjtők, az olvasók plusz információkhoz juthatnak a múzeum egyes tevékenységeivel kapcsolatban. Az évkönyv egyúttal segíti gyűjteményeink megismerését, valamint elősegítheti kutatószolgálat minőségi ellátását. A

kötetben publikált tanulmányok **képekkel, dokumentumokkal, eredeti még nem publikált történeti forrásokkal gazdagon illusztráltak**. De az egyes feldolgozott témakörök is tudatosan eddig fel nem tárt és nem publikált tartalmakat kívánt előtérbe helyezni. Kivitelben és szerkesztésben követtük korábbi évkönyveink hagyományait, de stílusában egy modernebb tudományos kötetet valósítottunk meg.

Kötetünk szerkezeti felépítése a következő: Az előszóban Kiss Imre igazgató úr összefoglalja a múzeum stratégiájában szereplő legfontosabb irányelveket, melyek mentén a munkát végezzük, felvázolja jövőképünket és céljainkat.

A bevezető hiánypótló tanulmányok a **múzeum és épületeinek (korábbi és jelenlegi) történetével foglalkoznak**. A tanulmányokat egykori és jelenlegi munkatársaink írták. De tudatosan felkértünk külső szakembereket is az évkönyv tematikájával kapcsolatos tanulmányaik közzétételére. Egy fejezetben a **múzeum könyvtárát annak történetét és gyűjteményi anyagait** mutatjuk be.

Az évkönyv további fejezetei a múzeum gyűjtőterületéhez kapcsolódó tudományos értekezések: **tanulmányok a kereskedelem, a vendéglátás és idegenforgalom témakörben**.

Az itt közölt értekezések azonban szélesebb spektrumban értelmezik gyűjtőkörünket. (Így került be a kötetbe egy játéktörténeti tanulmány és a kortárs kutatásokhoz kapcsolódó szocialista magánüdülők témakörben megírt értekezés.)

A két utolsó összefoglaló a múzeum egykori kiállításait (állandó, időszakos, vándor, külföldi, boltmúzeumok stb.) tematikus rendben mutatja be. Az utolsó részben az 50 éves jubileumhoz kapcsolódva az MKVM szakembereinek, tudományos munkatársainak életrajzi adattára került.

A most 400 példányszámban megjelent évkönyv a két állandó kiállításunk nemrégiben kiadott vezetőjével együtt az MKVM 50 éves jubileumának egyik méltó, de maradandó emléke. Reményeink szerint munkánk sok leendő kutató számára hasznos kiadvány lesz. Bízunk benne, hogy a jövőben további évkönyveket is meg tudunk jelentetni.

Tisztelettel:

Török Róbert
igazgatóhelyettes – a kötet szerkesztője

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	7
1. Kócziánné Szentpéteri Erzsébet: A MAGYAR VENDÉGLÁTÓIPARI MÚZEUM ELSŐ ÉVEI Objektív tények és az alapító muzeológus szubjektív visszaemlékezése	9
2. Csapó Katalin: A FORTUNA HÁZ MÚZEUMA ÉS A SZENT GYÖRGY FOGADÓ	19
3. Velle-Varga Orsolya: KORONA TÉR 1., A MAGYAR KERESKEDELMI ÉS VENDÉGLÁTÓIPARI MÚZEUM ÚJ OTTHONA Három legendás épület története	27
4. Dosztály Bianka – Miklósné Blascok Annamária: A MÚZEUM KÖNYVTÁRA	39
5. Kiss Hajnalka: KÖNYVKIADÁSI TEVÉKENYSÉG A MAGYAR KERESKEDELMI ÉS VENDÉGLÁTÓIPARI MÚZEUMBAN Tudományos munka a múzeumokban, múzeumi kiadványok	49
6. Kulich Julianna – Török Róbert: FŰSZERBOLTOK A GYERMEKVILÁGBAN ÉS A VALÓSÁGBAN	67
7. Török Róbert: „A KITŰNŐ MUNKA, EREDMÉNYED ZÁLOGA” Lakos Lajos császári és királyi udvari szállító, takaréktűzhelygyár Rt. története	83
8. Saly Noémi: TARJÁN VILI ASZTALÁNÁL, AVAGY MIT MESÉL EGY VENDÉGKÖNYV?	101
9. Németh Szandra: SZOCIALISTA MAGÁNÜDÜLŐK	113
10. Füreder Balázs: ZILAHY ÁGNES VALÓDI MAGYAR SZAKÁCSKÖNYVE A magyar ízvilág átalakulása a 19. század végén	127
11. A MAGYAR KERESKEDELMI ÉS VENDÉGLÁTÓIPARI MÚZEUM KIÁLLÍTÁSAI	143
12. Török Róbert: A MAGYAR KERESKEDELMI ÉS VENDÉGLÁTÓIPARI MÚZEUM EGYKORI DOLGOZÓINAK ADATTÁRA	153